

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 22.
(OR. en)

12584/23

LIMITE

CO EUR-PREP 31

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a Tanács

Tárgy: Az Európai Tanács ülése (2023. október 26. és 27.)
– Tervezet – Következtetések

Az Európai Tanács eljárási szabályzata 3. cikke (1) bekezdésének megfelelően mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következtetések tervezetét, amelyet az Európai Tanács elnöke dolgozott ki az Európai Tanácsnak a Tanács féléves elnökségét ellátó tagállamot képviselő tagjával és a Bizottság elnökével szoros együttműködésben.

I. UKRAJNA

1. Az Európai Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy határozottan elítéli Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúját, amely az ENSZ Alapokmányának nyilvánvaló megsértését jelenti, és újlag megerősíti, hogy az Európai Unió rendíthetetlenül támogatja Ukrajna függetlenségét, a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását, valamint Ukrajna természetes jogát az önvédelemre az orosz agresszióval szemben.
2. Az Európai Unió továbbra is erőteljes pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást fog nyújtani Ukrajnának és népének, ameddig csak szükséges. Az Európai Unió továbbra is szorosan együtt fog dolgozni Ukrajnával, valamint támogatni fogja az európai útján tett, reformokra irányuló erőfeszítéseit.
3. Az Európai Unió konkrétan továbbra is fenntartható katonai támogatást fog biztosítani Ukrajnának, mindenekelőtt az Európai Békekeret [*p.m. a 8. támogatásiintézkedés-csomag esetleges elfogadása*] és az Európai Unió katonai segítségnyújtási missziója révén. Az Európai Tanács hangsúlyozza a tagállamok kétoldalú erőfeszítéseinek fontosságát, továbbá azt, hogy haladéktalanul fel kell gyorsítani az Ukrajnának nyújtandó katonai támogatás célba juttatását az ország sürgető katonai és védelmi szükségleteinek kielégítéséhez – ideértve a lőszereket és a rakétákat, valamint a légvédelmi rendszereket is – a népének, valamint a kritikus és az energetikai infrastruktúrájának a védelme érdekében.

Hosszabb távon az Európai Unió és a tagállamok – a partnerekkel közösen – hozzá fognak járulni az Ukrajna felé teendő jövőbeli biztonsági kötelezettségvállalásokhoz, amelyek segítségével Ukrajna meg tudja védeni magát, ellen tud állni a destabilizációjára irányuló erőfeszítéseknek és a jövőben el tud rettenteni az agressziós cselekményektől. Az Európai Tanács felkéri a főképviselőt, hogy – a Tanács iránymutatásával – kezdjen párbeszédet Ukrajnával az EU jövőbeli biztonsági kötelezettségvállalásairól, és e megbeszélésekről számoljon be az Európai Tanács decemberi ülésén.

Minden katonai támogatásra és biztonsági kötelezettségvállalásra egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának teljes körű tiszteletben tartásával, továbbá az összes tagállam biztonsági és védelmi érdekeinek figyelembevételével fog sor kerülni.

4. Az Ukrajna polgári és kritikus infrastruktúrája elleni folyamatos orosz támadásokkal szembeesülve, az Európai Unió és tagállamai fokozni fogják az Ukrajnának biztosított humanitárius és polgári védelmi segítségnyújtást, beleértve az olyan berendezéseket, mint a nagy teljesítményű generátorok, nagy teljesítményű transzformátorok, nagy teljesítményű mobil fűtőberendezések, valamint a nagyfeszültségű eszközök és világítóberendezések, hogy segítsék Ukrajnát és annak népét egy újabb háborús tél átvészelésében.
5. Az Európai Unió és tagállamai folytatni fogják fokozott diplomáciai kapcsolatteremtési erőfeszítéseiket, valamint az Ukrajnával és más országokkal való együttműködést annak érdekében, hogy a lehető legszélesebb körű nemzetközi támogatást biztosítsák az átfogó, igazságos és tartós békéhez, valamint Ukrajna békeformulájának alapelveihez és célkitűzéseire azzal a céllal, hogy megtartásra kerüljön egy Globális Béke-csúcstalálkozó.
6. Oroszországot felelősség terheli az Ukrajna elleni agressziós háborúja által okozott hatalmas károkért. Határozott, a partnerekkel koordinált módon és az uniós és nemzetközi joggal összhangban tett előrelépésre van szükség a közvetlenül az Oroszország immobilizált vagyoni eszközeiből származó, magánfelek által birtokolt rendkívüli bevételek Ukrajna helyreállítására és újjáépítésére való átirányítása terén. Az Európai Tanács felszólítja a főképviselőt és a Bizottságot az e kérdéssel kapcsolatos munka felgyorsítására. Az Európai Unió továbbra is elkötelezett amellett, hogy a nemzetközi partnerekkel koordinálva támogassa Ukrajna rehabilitálását, helyreállítását és újjáépítését, beleértve az aknamentesítés folyamatát is. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács üdvözli az ukrajnai humanitárius aknamentesítésről Zágrábban, 2023. október 11-én és 12-én tartott nemzetközi donorkonferencia eredményeit, amelyek magukban foglalják az aknák elleni fellépés hatékony irányításának támogatását.
7. Oroszországot és annak vezetését maradéktalanul el kell számoltatni az Ukrajna elleni agressziós háború folytatása és a nemzetközi jog szerinti más legsúlyosabb bűncselekmények tekintetében. Az Európai Tanács a – többek között a koalícióban végzett – munka folytatására szólít fel egyrészt azon erőfeszítésekkel kapcsolatban, amelyek egy olyan, az Ukrajna elleni agresszió büntetével kapcsolatos büntetőeljárás lefolytatásával foglalkozó törvényszék felállítására irányulnak, amely a legszélesebb körű, régiókon átívelő támogatással és legitimitással rendelkezne[, másrészt egy teljes körű kompenzációs mechanizmus létrehozásával kapcsolatban]. Ezen túlmenően az Európai Tanács támogatását fejezi ki a Nemzetközi Büntetőbíróság munkája iránt, továbbá elítéli azon orosz kísérleteket, amelyek annak nemzetközi megbízatása és működése aláásására irányulnak.

8. Az Európai Tanács a leghatározottabban sürgeti Oroszországot és Belaruszt, hogy haladéktalanul biztosítsák valamennyi jogellenesen elhurcolt és áttelepített ukrán gyermek és más polgári személy biztonságos visszatérését.
9. Még inkább meg kell gyengíteni Oroszországnak az agressziós háborúja folytatására való képességét, többek között a szankciók megerősítése, azok teljes körű és eredményes végrehajtása, valamint kijátszásuk megakadályozása révén, különös tekintettel a magas kockázatú árukra, szoros együttműködésben a partnerekkel és szövetségesekkel. Az Európai Tanács elítéli, hogy Irán és Belarusz továbbra is katonai támogatást nyújt Oroszország agressziós háborújához. Az Európai Tanács továbbá felszólít minden országot – kiváltképpen a KNDK-t – arra, hogy ne nyújtsanak anyagi vagy egyéb támogatást Oroszország agressziós háborújához. Az Európai Unió fokozni fogja a háborúval kapcsolatos hamis orosz narratívák és dezinformáció elleni küzdelem céljából a partnerekkel folytatott együttműködését.
10. [Az Európai Uniót mély aggodalommal tölti el az Oroszországi Föderáció arra irányuló bejelentett szándéka, hogy visszavonja az Átfogó Atomcsendszerződésre (CTBT) vonatkozó megerősítését.]
11. Oroszország arra vonatkozó egyoldalú döntése, hogy megszünteti a fekete-tengeri gabonakezdeményezés végrehajtását, valamint az Ukrajna gabonátároló és -exportáló létesítményei elleni szándékos támadásai és a fekete-tengeri hajózás szabadságának akadályozására irányuló cselekedetei azt mutatják, hogy Oroszország továbbra is fegyverként használja fel az élelmiszert és aláássa a globális élelmezésbiztonságot. Az Európai Tanács hangsúlyozza a fekete-tengeri biztonság és stabilitás fontosságát, amelyek elengedhetetlenek a fenntartható gabonaexport szempontjából. Támogatja mindazon erőfeszítéseket, ideértve az ENSZ erőfeszítéseit is, amelyek arra irányulnak, hogy könnyebbé váljon Ukrajna gabonájának és más mezőgazdasági termékeinek a – különösen afrikai és közel-keleti – leginkább rászoruló országokba történő exportja. Az Európai Tanács szorgalmazza az EU szolidaritási folyosói kapacitásának további fokozását a tranzit és az ezen országokba irányuló export megkönnyítése érdekében, és felkéri a Bizottságot, hogy e célból javasoljon új intézkedéseket.

12. Az Európai Tanács üdvözli az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott átmeneti védelem 2025 márciusáig történő meghosszabbítását. Az Európai Unió továbbra is elkötelezett az iránt, hogy támogassa a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket mind Ukrajnában, mind az Európai Unióban, többek között azon tagállamok megfelelő és rugalmas pénzügyi támogatása révén, amelyek a menekültek egészségügyi, oktatási és megélhetési költségei jelentette teher legnagyobb részét viselik.
13. Az Európai Unió továbbra is támogatni fogja a Moldovai Köztársaságot azon kihívások kezelésében, amelyekkel az Ukrajna elleni orosz agresszió következtében szembesül, valamint az európai útján tett, reformokra irányuló erőfeszítéseiben is.

II. KÖZEL-KELET

14. Újólalt megerősítve tagjainak 2023. október 15-i nyilatkozatát, az Európai Tanács áttekintette a különböző cselekvési területeken elért előrehaladást és a helyzet nyomon követését.
15. Az Európai Tanács támogatja António Guterres ENSZ-főtitkár humanitárius tűzszünetre irányuló felhívását annak érdekében, hogy lehetővé váljon a biztonságos humanitárius hozzáférés és a segítség eljusson a rászorulókhöz. Az Európai Unió szorosan együtt fog dolgozni a térségbeli partnerekkel a polgári lakosság védelme, valamint azok támogatása érdekében, akik megpróbálnak biztonságba jutni, illetve segítséget nyújtani, továbbá az élelmiszerhez, vízhez, orvosi ellátáshoz, üzemanyaghoz és menedékhez történő hozzáférés megkönnyítése érdekében. Ismételten kijelenti, hogy az összes túszt haladéktalanul, feltétel nélkül szabadon kell bocsátani.
16. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy el kell kerülni a regionális eskkalációt, valamint e tekintetben párbeszédet kell folytatni a partnerekkel, köztük a Palesztin Hatósággal.
17. Az Európai Unió kész hozzájárulni a politikai folyamatnak a kétállami megoldáson alapuló újraellesztéséhez, és üdvözli az Egyiptom által javasolt, inkluzív béke-csúcsatlálkozóra irányuló kezdeményezést.

III. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET (2021–2027)

18. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret javasolt felülvizsgálatáról folytatott mélyreható véleménycserét követően az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy vigye előre a munkát annak érdekében, hogy az év végéig átfogó megállapodás szülessen.

IV. GAZDASÁG

19. Az egyre összetettebb kihívások – többek között a változó demográfiai helyzet és a globális verseny növekedése – közepette az Európai Uniónak olyan erős gazdasági bázisra van szüksége, amely mind belső, mind globális viszonylatban biztosítja hosszú távú versenyképességét és az egyenlő versenyfeltételeket, és amelynek középpontjában a teljeskörűen működő egységes piac, valamint annak négy alapszabadsága áll. Az Európai Uniónak meg kell erősítenie ipari és technológiai bázisát, és fokoznia kell gazdasági rezilienciáját, biztonságos konnektivitását, globális piaci hozzáférését és termelékenységét, gazdasága nyitottságának megőrzése mellett.

Az eddig elért eredmények értékelése során az Európai Tanács hangsúlyozta, hogy fel kell gyorsítani a munkát az alábbiak terén:

- a) az EU versenyelőnyének fejlesztése a digitális és a tiszta technológiák terén, többek között az innovációra, a kutatásra, az oktatásra és a készségekre összpontosítva;
- b) a kellő mennyiségű tiszta és megfizethető energiával való ellátottság biztosítása;
- c) a kulcsfontosságú kritikus függőségek csökkentése és az ellátási láncok stratégiai partnerségek révén történő diverzifikálása;
- d) a körforgásosabb gazdaságra való átállás elősegítése; valamint
- e) a szabályozásból eredő terhek csökkentése.

20. Az Európai Tanács:

- a) felszólítja a társjogalkotókat, hogy haladéktalanul állapodjanak meg a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályról, a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályról, valamint a villamosenergia-piac szerkezetének reformjáról;
- b) a kritikus technológiai területekről szóló ajánlásra tekintettel szorgalmazza a közös kockázatértékelésekre irányuló munka megkezdését;
- c) felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák tovább a beruházások keretfeltételeit többek között azáltal, hogy a versenyképességet jobban előmozdító közös, világos és koherens szabályozási keretet és üzleti környezetet alakítanak ki. Az Európai Tanács felszólítja az összes érintett intézményt, hogy vigyék tovább az arra irányuló munkát, hogy egyszerűsödjön a szabályozás és csökkenjenek a szükségtelen adminisztratív terhek – beleértve a jelentéstételi követelményeket is –, különösen a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások számára. Felkéri továbbá a Bizottságot, hogy e tekintetben dolgozzon ki további javaslatokat, megragadva az adatgazdaságban és a szabványosított üzleti adatokban rejlő lehetőségeket;
- d) felkéri a Bizottságot és a társjogalkotókat, hogy teljesítsék ki az infláció csökkentéséről szóló amerikai jogszabályra való reagálásra vonatkozó, 2023. február 9-i és március 23-i európai tanácsi következtetések végrehajtását, és fogadjanak el olyan további intézkedéseket, amelyeket szükségesnek ítélnék az EU versenyképességének és beruházási vonzerejének növeléséhez;
- e) emlékeztet arra, hogy felkérte a Bizottságot, hogy tegyen jelentést a Tanácsnak a jelenlegi állami támogatási politikának az egységes piac integritására és az EU globális versenyképességére gyakorolt hatásáról.

V. MIGRÁCIÓ

21. Az Európai Tanács stratégiai megbeszélést tartott a migrációról.

VI. EGYÉB

22. Az Európai Tanács a legmélyebb részvétét fejezi ki az uniós tagállamokban és harmadik országokban a közelmúltban történt természeti katasztrófák és szélsőséges időjárási események áldozatainak, és szolidaritásáról biztosítja őket.
23. A szélsőséges időjárási események növekvő gyakorisága és intenzitása rávilágít az éghajlati vészhelyzetre való globális reagálás sürgösségére. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítések kulcsszerepet játszanak az EU rezilienciájának, valamint a válsághelyzetekre való reagálási képességének megerősítése terén. Az Európai Tanács áttekintette az ENSZ 2023. évi, dubaji éghajlatváltozási konferenciájának (COP28) előkészületeit, és fokozott globális fellépést és ambíciót szorgalmazott, hangsúlyozva, hogy az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület jelentéseivel összhangban a felmelegedés mintegy 1,5 °C-ra való korlátozása megköveteli, hogy a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás legkésőbb 2025 előtt tetőzzön. Az Európai Tanács a lehető legszélesebb körű támogatásra szólít fel a megújuló energiaforrásokra és az energiahatékonyságra vonatkozó globális vállalással kapcsolatban, amelyet az Európai Unió a COP28 elé terjeszt majd.
24. A balti-tengeri kritikus infrastruktúra külső tevékenység okozta károsodására figyelemmel az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy a kritikus infrastruktúra rezilienciájának megerősítése és biztonságának szavatolása érdekében hatékony intézkedésekre van szükség. Hangsúlyozza továbbá az Európai Unió felkészültségére és válságreagálására [többek között az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében] alkalmazott átfogó és koordinált megközelítés fontosságát, amely megközelítés biztosítja, hogy az összes veszélyre kiterjedő megközelítéshez valamennyi ágazat hozzájáruljon.

25. Az Európai Tanácsot mély aggodalommal tölti el Észak-Koszovó* biztonsági helyzete. Határozottan elítéli a koszovói rendőrség ellen 2023. szeptember 24-én elkövetett erőszakos támadást. Az Európai Unió elvárja az elkövetők előállítását és gyors bíróság elé állítását, Szerbiától pedig azt, hogy teljes mértékben működjön együtt és tegyen meg minden szükséges lépést. Koszovónak és Szerbiának folyamatos erőfeszítéseket kell tennie a deeszkaláció érdekében, így különösen – a lehető leghamarabb – új választásokat kell tartani Észak-Koszovóban a koszovói szerbek aktív részvételével. Ha nem sikerül enyhíteni a feszültségeket, annak következményei lesznek. Az Európai Tanács sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a felek nem hajtják végre a normalizálás felé vezető útról szóló megállapodást és annak végrehajtási mellékletét, valamint azon egyéb megállapodásokat, amelyek a főképviselő által vezetett és az EU különleges képviselője által támogatott, az EU közvetítésével zajló párbeszéd keretében születtek. Felszólítja Koszovót és Szerbiát, hogy haladéktalanul és előfeltételek nélkül hajtsák végre mindezeket. Ez magában foglalja a szerb többségű önkormányzatok szövetségének/közösségének létrehozását is. A kapcsolatok normalizálása alapvető feltétel mindkét fél európai útján, és előrelépés hiányában a felek azt kockáztatják, hogy fontos lehetőségektől esnek el.
26. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy támogatja az Örményország és Azerbajdzsán közötti olyan tartós béke előmozdítását, amely a szuverenitás kölcsönös elismerésén, a határok sérthetetlenségén és a területi integritáson alapul. Az Európai Tanács mély aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a karabahi örmények a közelmúltban tömegesen hagyták el lakóhelyüket. Az Európai Unió továbbra is humanitárius és polgári védelmi segítséget fog nyújtani Örményországnak. A menekültek számára lehetővé kell tenni, hogy feltételek nélkül, nemzetközi megfigyelés mellett, valamint történelmük, kultúrájuk és emberi jogaik tiszteletben tartása mellett szabadon gyakorolhassák a visszatéréshez való jogukat. Az Európai Tanács a továbbiakban is foglalkozni fog a kérdéssel. Az Európai Tanács arra ösztönzi a feleket, hogy mielőbb folytassák a brüsszeli normalizációs folyamatot.

* Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

27. Az Európai Tanács stratégiai megbeszélést tartott a Száhel-övezetben fennálló helyzetről. Aggodalmát fejezi ki a Száhel-övezet folyamatosan romló biztonsági helyzete kapcsán, amelyet a politikai stabilitás hiánya is súlyosbít. Az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy a Száhel-övezet, valamint a szomszédos parti államokat is felölelő tágabb régió stabilitása nélkülözhetetlen az EU biztonsága és jóléte szempontjából. Hasonlóképpen alapvető kérdés a Száhel-övezetben élő emberek humanitárius helyzete. Az Európai Unió továbbra is együtt fog dolgozni az ECOWAS-szal és a régióban található kulcsfontosságú partnerekkel. Az Európai Tanács felkéri a főképviselőt és a Bizottságot, hogy terjesszenek elő alternatívákat arra vonatkozóan, hogy miként lehetne hozzáigazítani az uniós fellépést és a vonatkozó eszközöket a régió aktuális helyzetéhez. Az Európai Tanács Mohamed Bazoum elnök és családja azonnali szabadon bocsátására szólít fel.

Az Európai Tanács határozottan elítéli a közelmúltban Franciaországban és Belgiumban elkövetett terrortámadásokat, amelyekben svéd és francia állampolgárok életüket veszítették, illetve megsérültek. Az Európai Unió egységes és határozott küzdelmet folytat a terrorizmus, a gyűlölet és az erőszakos szélsőségeség minden formája ellen. Felszólítjuk az összes európai intézményt és tagállamot, hogy tegyenek összehangolt erőfeszítéseket annak érdekében, hogy e tekintetben valamennyi szakpolitikai területet mozgósítsák.